

Tek. Fekete Sándor
Buchhandlung für Zsid

207

UJ KELETT

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

Az üzleti fölösleg

Végre pozitív formában tudunk róla. Megjött az, amit hivatalos szöcsövek és miniszteri nyilatkozatok jóleveg és hónapok óta, érdemes büszkélkedéssel hirdettek világgá. A román királyi kormány egy valóban nagyserű gesztusra határozta el magát. Azt a huszmilliónyi összeget, mely az erdélyi élelmiszeri igazgatóság és a volt élelmiszeri részleg üzleti fölöslegéből fennmaradt, filantróp és kulturális célokra osztotta el. Maga a szétosztás ténye kulturálisan és kultúrembernek gondolkodáshoz méltó. A huszmilliónyi üzleti fölösleg a társadalom filléreiből tevődött össze, melytől és méltányos, hogy társadalmi célok megvalósítására fordítassék. És még valami. A huszmilliónyi üzleti fölösleg a társadalom filléréiből tevődött össze, vallási vagy nemzeti célú különbözőségekre való tekintet nélkül: méltó és méltányos, hogy a szétosztásra kerülő összeg arányosan osztassék fel az egyes nemzetiségek és felekezetek kulturális és gazdasági céljaira.

Mai hírtünk már a fontos listát is közli, melynek alapján a minisztertanács a huszmilliónyi üzleti fölösleg szétosztását elhatározta. De amilyen lojalitással elismerjük a szétosztás tényének kulturálisan és kultúrátársadalomhoz méltó voltát, ugyan olyan rezignációval kell fogadnunk a felosztás módját és mértékét. Ime megint egy alkalom, ahol a gyakorlat minden hangoztatott nagyszerűségét. Vagyunk csak néhány adatot illusztrálásra a román iroda közléséből. A kolozsvári görög-keleti és görögkatolikus templomok építésére egyenként egy-egy millió lei, a marosvásárhelyi ortodox templomra háromszázezer lei. Összesen tehát kéthéltő és háromszázezer lei, körülbelül három egyházakéjára. Ezzel szemben az összes többi erdélyi egyházak segélyezésére hatszázezer lei. Nem kételkedünk benne, hogy ebben a tételben: „erdélyi egyházak segélyezése”, az erdélyi román egyházak is benne értenek. Tehát a román, magyar, zsidó és szász nemzetiségek szerint tagozódó egyházak között arányosan kiosztandó hatszázezer leien felül, román egyházi célokra még ezen felül kéthéltő és háromszázezer, vagyis az egész összegnek négyszerese jutott.

Az üzleti fölösleg a társadalom filléréiből tevődött össze, nemzetiségi megkülönböztetés nélkül. Vajjon ennek ismeretében méltányos és igazságos-e ez a felosztás? Csak mélyreható rezignációval tudunk rá felelni.

De kinálkozik még egy kivívott, még egy keserveesebb összehasonlítás is. A román filantrópikus intézményeken kívül csak a román iskolai célokra a szétosztásra kerülő huszmillióból összesen kéthéltő és hétszázötvenöt ezer lei jutott. A kisebbbsegek filantrópikus és kulturális intézményei részére összesen 700.000, mondó és ird: hétszáz ezer lei jutott. Ezen az osztozkodhatnak a szász, a zsidó és a magyar iskolák, kórházak és egyéb intézmények. Hat és felmilióval szemben jut egy-egy! nemzetiség iskoláinak támogatására vagy száz ezer lei. A balázsfalvi, brassói és nagyszébeni diakonizmusok, a kolozsvári egyetemi hallgatók és hallgatók otthona összesen hatszázezer lei kapnak. Az egész erdélyi zsidó nemzetiség iskoláigye örüljön, ha százezer lei jut rá. Távolságai állunk, hogy a diakok gyomrától irigyejük az ebédet, amit a menza ad nekik és még kevésbé irigyejük a kolozsvári egyetemi hallgatóknak az otthonuk céljaira adott száz ezer leit. De mégis: „az üzleti fölösleg” a

társadalom filléreiből tevődött össze, nemzetiségi megkülönböztetés nélkül. Vajjon ennek tudatában méltányos és igazságos-e ez a felosztás? Hogy a román iskoláélok hat és felmilióval szemben, hogy a bukaresti és kolozsvári diakonizmusok egyszázötvenöt leivel szemben az összes erdélyi nemzetiségek egész iskoláigye és filantrópikus intézményei hét-

százezer leit kapjon? És mennyi fog ebből az erdélyi zsidó nemzetiségre jutni? Illetékes helyről egyszer már számszerű ígéretet is kaptunk. Vajjon ezzel is úgy fogunk-e járni mint magával az egész felosztással? Hogy amire praktikus kivitelre kerül a sor, addig olvész, megsemmisül a világgá hirdetett szép elv? Várjunk.

A parlament megnyitása előtt

A király nem ragaszkodik az ellenzék részvételéhez — A parasztpárt kongresszusa, a néppárt gyűlése

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Az érdeklődés központjában ma a parlament közeli megnyitása áll. A verescu elhatározta, hogy november 28-án a parlamentet föltétlenül megnyitja. Ellenzéki körökben azonban úgy tudják, hogy a király csak akkor hajlandó trónbeszédet megtartani, ha a megnyitó ülésen már az ellenzék is részt vesz. Hivatkoznak azokra a kijelentésekre, amelyekkel audienciája után Mihali Tivadar tett. Mihali kijelentette, hogy az uralkodót főleg az ország gazdasági helyzete aggasztja és szeretné, ha a pénzügyi válság megoldásában az összes pártok egyesült erővel lépnének fel. Utalnak azokra a kísérletekre, amelyeket a kormány az ellenzéki pártoknak a parlamentbe való visszatérése kifejtett és azt állítják, hogy ezek a kísérletek a király egyenes kívánságára történtek.

A király és az ellenzék

Miután a nemzeti párttal való tárgyalások meghiusultak a liberálisok már csak abban reménykednek, hogy a kormánynak nem sikerül az ellenzék részvételét biztosítani és így a király nem adja meg a felhatalmazást a parlament összehívására, mert az ellenzék nélkül a törvényhozást munkaképtelenné tartja. Kormánypárti körökben ezzel szemben hangoztatják, hogy az uralkodó ilyen megjegyzést soha nem tett és az ellenzékkel folytatott tárgyalásokat a kormány spontán kezdeményezésére folytatták. Ezek a tárgyalások csak a parasztpárttal kapcsolatban jártak eredményre és több mint valószínű, hogy a parlament munkájában ez a párt részt is vesz. Ezt a benyomást szerezte mindenki a parasztpárt most folyó kongresszusán, amelyen a szónokok óvatosan kerültek minden olyan kérdést, amellyel kapcsolatban a kormány ellen nyilatkozhattak volna. Mihalache, Stere és Lupu is csak a párt programjának megvalósításáról és az ezzel összefüggő magatartásáról beszéltek. A kormány egy tagja, különben kijelentette, hogy a király felfogását legjobban az fejezi ki, hogy a parlamentet november 28-án valóban meg is nyitják.

A megnyitó dekrétum és a trónbeszéd

Az alkotmány szerint a parlament megnyitását előzőleg nyilvánosságra kell hozni és pedig királyi hozzájárulással. A verescu tábornok az erre vonatkozó dekrétumot már el is készítette és azt aláírás véget holnap a király elé terjeszti. Politikai körökben tehát nagy érdeklődéssel várják az uralkodó holnapi döntését, mert ha a dekrétumot aláírja, kétségtelen, hogy kormánya iránt feltétlen bizalommal viseltetik. A trónbeszédet, amelyet általánosságban az utolsó minisztertanácsban már megbeszéltek, most már részletesen kidolgozzák

és néhány nap alatt azt is átnyújtják a királynak. A végleges szöveget a szerdai minisztertanács állapítja meg.

A kormányzó pártok magatartása

A többségi néppárt és demokratapárt kebelében mutatkozó elégedetlenséget — úgy mondják — a kormány könnyű szerrel fogja leszerezni és máris folynak tárgyalások a kormánypárt magatartásának egységes szabályozására. A verescu és Take Jonescu, a kormányt alkotó két párt vezére, tegnap hosszasan tanácskoztak és véglegesen megállapodtak a következő eljárásban.

A parasztpárt országos kongresszusa

A parasztpárt, amelyről biztosan tudni vélük, hogy a tárgyalások eredményeképpen erősen közeledett a kormányhoz, megkezdte országos kongresszusát.

A kongresszust a Transsylvania nagytermében nyitották meg.

Pantilemon Halipa bejelentette, hogy a beszárabiai parasztpárti annak tudatában, hogy ugyanazon elvekért küzd, mint a regábeli parasztpárt, kimondta az egyesülést. Felolvassa a beszárabiaiak erre vonatkozó deklarációját. Bogdán Duica az erdélyiek nevében üdvözölte a kongresszust, amely ezután az új pártprogramot kezdte tárgyalni és az előkészítőbizottság javaslatát egyhangulag elfogadta.

Délután Stere Coștantin terjesztette elő előadói javaslatát az alkotmányreformról, Junian pedig az igazságszolgáltatás reformjáról. Dr. Lupu hangoztatja a párt organizálásának szükségességét és fejtegette annak jelentőségét. Utána több szónok hasonló értelemben beszélt. Feltűnést keltett a szónokok magatartása a kormánnyal szemben, ami arra enged következtetni, hogy a kormány és a parasztpárt között megegyezés jött létre a parlamentbe való visszatérésre vonatkozólag.

A párt tegnap délutáni népgyűlésén Lupu elnökölt. Madgearu szerint A verescu tábornok az országot kizsákmányoló rezsimet teremtett.

Dobrescu hangozatta, hogy a parasztság köteles ége Románia Horthyjának, A verescu-nak, fejét venni.

Stere Constantin kifejtette, hogy a parasztpárt vezéreinek áldozatok árán is végig kell küzdeniök a harcot a végleges győzelemig.

Mihalache rámutatott arra, hogy a parasztság igazi ellensége az oligarchia, amelynek kezében van a föld, a bankok, a szigoranca és a csendőrség.

Lupu dr. kijelenti: a parasztpárt nem kéri a hatalmat a királytól, hanem a néptől és a dinasztának respektálnia kell a népet, mint ahogy mi is respektáljuk a dinasztát.

A népgyűlés után a résztvevők felvonul-

import!

Hollandi kő-
nia, Chiozza
émeterszági
k, Ecetsav,
más horgany-
ertya, Paraf-
narin és kék-
in olajpótló,
anilla és pa-
Vaspor, —
rűvizek, Ani-
en színben,

onal

gben és a leg-
n kapható a

bastra

ari Bank R.-T.

(Szatmár)

Mercur

CSI DIVAT

ONSÁGAI

ERKEZTEK

TRICOT

CHIFFON

UHA-BÁRSONY

E CHIN

ANT

GEORGET

TSZINEKBE

Ó ÁRAK!

S STEINER

SÉGEK ARUHÁZA

FA UNIRII No. 12

vasutak-

és, a győri vagon-
árólagos eladása:

Bank R.-T.

— Képviseletok:

nök, Pizta Carolina 3-

és Böhm okl. mérnökök

Állandó erdélyi irodák

CULES

Str. Reg. Ferd. 5

és férfi cipők

M

tak a királyi palota elé, ahol tüntettek lelkesen.

Argetoianu a gyulafehérvári határozatról

A néppárt tegnap Brailában tartott népgyűlést, amelyen Argetoianu élesen támadta a liberálisokat. A belügyminiszter visszautasította a közpénzek pazarlásának vádját. Élesen kikelt Maniu ellen is és a következő szavakkal fejezte be: Az egyesület feltétlenül Alba Julianban mondották ki, de ehhez kevés köze van a nemzeti pártnak. Itt a néppárt megnyilatkozása jutott érvényre.

Erec Jisrael földjének szépsége

Az itt következő szemlélődés egy amerikai zsidó újságírótól, Baskintól való, akinek tollából az Uj Kelet már többször közölt cikkeket. Ezt a cikket, mely egy cikksorozatok része, a Newyorkban megjelenő konzervatív lap, az „Evening Post” részére írta. Onnan vettük szövegét.

Mondják, hogy tájak és országok sokkal inkább a lény és arányukkal hatnak az emberi kedélyre, semmint külső formájukkal. Sőt vannak éles megfigyelők, akik arra az eredményre jutottak, hogy az évszakokban nem az időjárás és hőmérséklet, hanem a színek változása az, ami leginkább jellegzetes. Igen, ezek az állítások Erec Jisraelben nagyon is erős bizonyítóra lésnek. Aki ennek az országnak színpompáját csak egyszer is látta, nem igen tudja többé emlékezetéből kitörölni.

Ha az egyes tájak színe, az évszakok váltakozásával meg is változik, a homokos síkságok, a sziklák, a kopár hegycsúcsok és tavak örökre változatlanok maradnak. De éppen ezek azok, a ik Erec Jisrael színeit megadják. Az én hazám homokja mindig fehér, mint a méz, éles körvonalú sziklái sohasem változtatják meg világosbarna színüket és kopár hegyei, valahányszor csak láttam őket, mindig biborfalakra emlékeztettek, melyeket valami kifinomodott értékű művész piros, fekete és sárga szalagokkal díszített.

Judea, Zsidóországnak déli része általában kőes és hegyes vidék. Amárhogy hegyeket és kőeket az egész országban bőven találhatni, de Judeában úgy látszik, mintha minden: városok, falvak, lapályok, mezők és folyók kőből ugranának ki és az egészet egy

hegylánc veszi körül. Ott lehet csak igazán megfigyelni azt a jelenséget, melyet én helyi és időbeli színességnek szeretnék nevezni. Gaza városa olyan, mintha belemerítették volna a sötétbarna buzsaikba, viszont a Sárón völgyén, a gyümölcskertek és szőlőhegyek ragyogó zöld és aranyárga színe özönlik el. Zsidó embernek igazán csak rövid ideig szükséges, hogy Jezreel völgyében járjon és a táj izmáon piros színe, elkérdíhetetlenül felidézi benne népének viszontagságait és az alkotás kettőszöti akaratával és gyönyörével tölti el.

Természetes, hogy Galileában (Zsidóország északi részében) is vannak hegyek, — hol is ne volnának hegyek-völgyek a mi országunkban? — de ezeknek a körvonalai sokkal lágyabbak. Ez a lágyaság a hegyeken tiltott fiatal olajfaerdőktől származik (a Zsidó Nemzeti Alap olajfaligetei), melyek a táj összbenyomásából minden szigorúságot eltüntetnek és szinte olyanoknak látszanak, mintha mesterüknek és parancsolójuknak, az őszfejtű Heronnak jelenléte tartaná féken őket.

A Hermon csúcsa olyan fehér, hogy még a felhők is mesterüket látják az agg óriásban és hosszú vándorlások után az ő vállaira ereszkednek pihenőre és ott ütik fel fehér szátraikat. Ilyenkor olyan a fényességük, mint egy megolvadt lávafolyam fehér fényessége. Néha-néha, az őreg, vendégszerető Hermon könnyekre fakad örömeiben és ilyenkor könnyei hosszú, kigyózó esüstpatakokban omlanak messzi, messzi, egészen a Kineret tavába...

Ha elmondhatjuk, hogy Franciaország színhangulata varázssosan vidám, Olaszországé egészen a szemtelenségig ragyogó, bizonyos, hogy Jisrael földjének színharmóniájában a leggyöngyözőbb szerénység jut kifejezésre. Valóban Erec Jisraelben csak félszínéről, árnyalatokról, nűanszokról lehet beszélni, amiből az következik, hogy a mi országunkat legáltalában egykavarell képhez lehet hasonlítani. A palesztinai tájak sohasem hatnak idegizgatóan; inkább megnyugtatnak és simogatnak. Meg vagyok győződve róla, hogy a föld külső képéből nagyon könnyen magyarázatot lehet adni a palesztinai zsidók belső lelkinyugalmanak. Mert én, mint zsidó turista azonnal és ösztönszerűen megéreztem, mennyire fel tudja ildíteni a mi országunk minden tája a komoly zsidó lelkét.

De az ország színeinek gyöngédsége még nem zárja ki az élénkiségeket és tisztaságokat. Láthatás itten hegyláncolatot, husz vagy har-

minc mérföldnyi távolságból, tiszta és éles kontúrokban és megérezed, hogy a könnyebb szín, pompa, mennyire elősegíti a stílzált kompozíciónak varázsát. Ezek a távlatképek, — uton, útfélen találkozik velük az ember — Zsidóország legelragadóbb jelenségei közé tartoznak. És mindenütt valami misztikus atmoszféra és a természet lényegének isteni megnyilatkozása.

Még nincs pontosan megállapítva, hogy éghajlat és tájszín mennyire tudja befolyásolni az emberi kedélyeket és jellemeket. Azonban ha Angolországot, Franciaországot, Olaszországot és Erec Jisraelt egymásután keresztülutazta az ember, akkor ugyhiszem könnyen meg lehet sejtetni, hogy az egyik ország miért éppen a filozófiai ismereteket, a másik hatalmas műalkotásokat, a harmadik a zenét és a negyedik a megismerést vagy másszóval a próféciát szülte ki magából. Erec Jisrael magas dombjai és hirtelen völgyei, éles sziklái és sötét barlangjai, a szomszédos sivatagok nagy csendessége és az ezer színekben pompázó napfelkelték és esthajnalok, mindez elmerülésre és szemlélődésre kényszeríti a lelket, keresésre és csodálásra, e csodálatos műalkotás örökegy alkotójának.

Bécs összeomlás előtt

Bécs, november 21. Az utcasarkokon és sok üzlet kirakatában, kávéházokban és más nyilvános helyiségekben plakátok jelentek meg a következő titokzatos szöveggel:

Mi lesz a világgal februárban? És mi lesz Ausztriával?

Senki sem tudja, ki szerkesztette ezeket a plakátokat, de egész Bécs a falragaszokkal foglalkozik.

Általános a vélemény, ha a drágaság ilyen mértékben növekszik, az feltétlen katasztrófára fog vezetni. Maga a pénzügyminiszter is kijelentette, hogy január közepén a mostani áruk százszázalékos emelkedésére lehet számítani. A kenyér kilója már most 105 korona, a zsiré 2000 korona. A ruházati és divatcikkek árai fantasztikusak. A legtöbb kisebbfajta üzlet felszételéstől áll.

Meghíusultak az angol-egyiptomi tárgyalások

London, november 21. (RTL.) London és Egyiptom közötti tárgyalások meghíusultak.

A nagynevű diszsihelyet kap

Írta: Ujvári Péter

A jesiva gondolatával csak mulatságból foglalkozott a nagynevű. Tetszett neki a keserű humor, amely a belénd ötletből kipattogzott. Egyébként nagyon jól tudta, hogy a dolog tulajdonoson egzotikus és kivétel. Az átszervezéshez nem csupán az anyagi lehetőségek hiányoztak, de a helyzetbeli feltételek is, főleg pedig azok a fejlődésbeli energiák, amelyek nagy erővel lüktetnek a jesivákban, de a reklációkban rendszerint hiányoznak. Aztán meg a jesivákban majdcsak csupa olyan ember van, akikből még minden lehet, ellenben a Fáklya szerkesztőségében olyan emberek voltak, akikből már semmibe lehet. A nagynevű tehát elajította a ragyogó ötletet és kőnapiasabb kibontakozását kerestett.

Ötlete sok volt, de olyant, amelyet használni fordíthatott volna, egyet se tudott kihozni magából. Nagyon világosan látta a helyzetet és tudta, hogy csak egy módja van a kibontakozásnak. Menekülni. Menekülni pedig csak úgy lehet, ha az ember felül a vonatra. Utazni azonban csak pénzzel lehet, de a nagynevűnek éppen ebből volt a legkevesebb.

Egészen bizonyos, hogy a maga emberiségéből sohas tudott volna kikécmeregni súlyos helyzetéből és ezt ő maga is érezte, mert abbahagyta a nagy fejlődéseket és szibbasztó apátiába süppedt. Lesz ami lesz, rosszabb már ugye lehet.

Ekkor történt, hogy a budonyi társadalomból, nem tudni hogyan, hevesen kiütözött valami, amit irodalmi lelkiismeretűrdetésnek

nevezhetnék. Az „első” családokban, Nullék-nál, Gansfettéknél, Kuliner szabónál és Zwip-pék-nél a tolnagykereskedőknél irodalmi témákat bontogattak és rendszerint arra az eredményre jutottak, hogy Bodony bizony többet is tehetne az irodalomért. Igaz, hogy koszt-napokat adnak most a literatúrának, de ez nem elég. A megbecsülésnek más, beszédesebb formája kellene, valami, amiben méltóbban fejeződnek ki a budonyi lelkesedés.

Valaki előírta, hogy a nagynevű esőndes jubileumra készül. Iróli működése most fordul a huszonötödik esztendőbe, hát ez olyan alkalom, amit nem szabad elszalasztani. Bodonyban még sose csináltak jubileumot, hát most, mikor lehetne, mért ne csináljanak? Aztán egy jubileum olyan rendezvény, ami karakterisztikusan irodalmi. Egy jubileummal jóvátehetnek minden irodalmi mulasztást és még az ország figyelmét is magukra vonhatják vele.

A kedves, jó budonyiak boldogok voltak. Örültek, hogy köztevénykedhetnek és sok titkos konventikulumok után megalakították a jubileumi rendező bizottságot. A tízedik ülésen még mindig nem tudták, milyen formák közt ünnepeljék a jubileumot.

— A mi társadalmunk — mondta Gansfettné — túl van terhelve. Vigyázzunk aszonyok, az író urnak bizonyára kellemetlen volna, ha olyan ünnepeket rendezünk, ami nekünk pénzbe kerülne.

— Igen — támogatta Kuliner is ezt a nemesen egyszerű felfogást. — Olyan rendezvény, ami pénzbe kerül, nem méltó az alkalomhoz. Gondolják meg hölgyeim, az író ur-

nak semmibe se került, hogy ötven éves lett. Hogy úgy mondjam, egészen ingyen jutott hozzá. Mi nem sérthetjük meg azzal, hogy az ő szép és ideális megörögdését megnyugosítsuk. Indítványozom: adjunk neki egy szép koszorut.

Gansfettné megijedt. Ez nem fedte az ő felfogását.

— Kérem — szóló szemrehányóan — és mi lesz akkor az elvvel? Egy koszoru pénzbe kerül.

Kuliner né finoman mosolygott: — Az elismerés koszoruja nem kerül pénzbe. Én erre gondoltam.

Hát ez más. Az elismerés koszorujáról lehet beszélni. És beszéltek róla. Hogyan fogják meg, milyen nagy legyen és hogy kell azt átnyújtani a jubileumnak.

De a dolog azért mégse klappolt. Kanarikné ugyanis azt mondta: ő nem tudja miért, de ha koszorut említenek, ő mindig a halálra gondol. Egy író, aki meghal, annak koszorut adnak, de miért adjanak annak koszorut, aki nem akar meghalni?

— És honnan tudja — kérdezte Gansfettné élesen — a nagynevű író nem akar meghalni? Én azt hiszem, akiben annyi humor van, mint a nagynevűben, az igenis meg akar halni.

Az egyik azt mondta: szó sincs róla, a nagynevű nem akar még meghalni, a másik azt mondta, de igenis, lehet arról szó, mert mért ne lehetne. Addig-addig forgatták azt a kérdést, amíg egyszerre csak azon kapták rajta magukat, hogy ők alapján olyan do-

M
C
K

Budapest
ságot még mi
mány valószí
A szerdai nem
kormányára fo
elnök előrelát
nemzetgyűlés
kérdésekről. F
mányzati ügy
meginterpellál
nemzetgyűlés
dán a nemzet
nélkül arra, k
történik-e add
rint a nemzet
hog együtt a
gát. Bethlen e
napolja el a
még semmi p

A királyi
királyi és kato
folytatja a ny
nyomozóbizott
belvi, győri,
glátot. Ezerk
ki. A letartózt
tatják az el
sulhat.

A cseh s
követi konferen
Károly exkirál
tésére valam
Narodni Pol
határozatnak e
Nem akad oly
cseh ember,
hozzáírulni h
apanázásra rá
és drágaságot
kivül a harma
A cseh képi
legionárius ké
apanázás tekint
nem szabad v

Ag
Az osztrá
nácsost teljhat

logról tárgyal
tartozik.

— Hölgy
állapítom az
nagy érdemi
aranyban, de
ban az ő é
ezt a szép f
illetékesebbek
ezen nem adha
szögezzük le
nyezés dícsősé
bitközségre, v
inkább megillet
Abban a
Kadisára hári
adatát.

A Chevr
előli. A Chevr
az ő szakmá
Arról, hogy e
hát, ha temet
tometett. Nagy
Az elnök
kántor élénke
közgyűlés dísz
es mingyárt me
amely majdan
diszsihelyi mi
akik szívüsd
közvetlen elpr
séget.

— Miért?
telán nem gőn
nevűnek?
— Gönd

Még tart a magyar kormány-krízis

Csehszlovákia Károly apanzsa ellen — Befejezték a királypuccsban a vizsgálatot — A soproni népszavazás

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Budapest, november 21. A kormányválságot még mindig nem intérték el. Az új kormány valószínűleg a hét végén lép hivatalába. A szerdai nemzetgyűlésen még Bethlen régi kormánya fog megjelenni. Bethlen miniszterelnök előreláthatólag elnapoltatja a Házát. A nemzetgyűlés szerdai ülésén Rassy külpolitikai kérdésekről, Ruppert, Szilágyi és Kerekes kormányzati ügyekről és az apanaszról fogja meginterpellálni a kormányt. Gaál Gaszton, a nemzetgyűlés elnöke is kijelentette, hogy szerdán a nemzetgyűlés feltétlenül összejár, tekintet nélkül arra, hogy a kormány kinevezése megtörténik-e addig, vagy nem. Gaál Gaszton szerint a nemzetgyűlés szabadon határozhat arról, hogy együtt akar maradni, vagy elnapolja magát. Bethlen esetleg a kormányzó leiratával napolja el a nemzetgyűlést. A kormánylistáról még semmi pozitív hír nem szivárgott ki.

— Az exkirály apanzsa

A királypuccsal kapcsolatos bűnyűben a királyi és katonai ügyészség széle mederben folytatja a nyomozást. Köves rendőrőtanácsos nyomozóbizottsága befejezte a véres szombatbeli, győri, tatabányai és torbágyi ügyben a vizsgálatot. Ezerkötyszázal több tanút hallgattak ki. A letartóztatottak ellen lázadás címen folytatják az eljárást. A minősítés még módosulhat.

A cseh sajtó sokat foglalkozik a nagykövetségi konferenciának ama határozatával, amely Károly exkirály és családja apanaszának fizetésére valamennyi utódállamot kötelezi. A „Narodni Politika” azt írja, hogy ennek a határozatnak semmi formális jogi alapja nincs. Nem akad olyan nemzet és olyan állami érdekes ember, aki a volt király apanaszához hozzájárulni hajlandó. Károly különben sincs apanaszra rászoruló, mert tömörédek aranyat és drágaságot vitt ki magával Svájcba. Azonkívül a harmadik fiú a nagy estei vagyon. A cseh képviselőház mai ülésén dr. Palejdl legiónárius képviselő kijelentette, hogy az apanasz tekintetében semmiféle kötelezettséget nem szabad vállalni.

— Agitáció Nyugatmagyarországról

Az osztrák kormány Péter követségi tanácsost teljhatalmú megbízottá nevezte ki a

magyarországi ügyekről tárgyalni, amely nem is ő rájuk tartozik.

— Hölgyek — szót Gansfettné — megállapítom az illetéktelenségünket. Az író ur nagy érdemével csak a lelkesedésünk áll aranyban, de a képességeink nincsenek arányban az ő érdemével. Indítványozom, bizzuk ezt a szép feladatot olyan kezekre, amelyek illetékesebbek. Vagy ha azt hiszik, hogy egészen nem adhatjuk ki kezünkől a dolgot, hát szögezzük le a magunk számára a kezdeményezés dicsőségét és a végrehajtást bizzuk a birközsre, vagy a Chevra Kadisára, akiket inkább megillet.

Abban állapodtak meg, hogy a Chevra Kadisára hárítják a jubileumi rendezés feladatát.

A Chevra Kadisa nem tért ki a feladat elől. A Chevra Kadisa érezte, hogy ez az ügy az ő szakmájába vág. Mert miről volt szó. Arról, hogy egy jubileumot ememessenek. No hát, ha temetni kell, hát ez az ő dolga. És temetett. Nagyon humanusan temetett.

Az elnök összehívott egy közgyűlést. A kántor elénekelt egy él molé rachmim és a közgyűlés disztagságja választotta a nagynevűt és mingyárt meg is szavazta a disztagságot, amely majdan magába zárja a nagynevűt. A disztagság miatt viták voltak, mert néhányan, akik szívósan viselték a Chevra érdekeit, a közgyűlés elprecédálásával vádolták az elnököt.

— Miért? — sivitott az elnök — maga telán nem göngölyözt az a kis fekvést a nagynevűnek?

— Göngölyöm neki — hárította amaz el

a soproni népszavazás lefolytatására. Ferrario Gorton és Hamelin tábornokok, a soproni tábornoki bizottság tagjai ma Budapestre utaztak, hogy Bánffy külügyminiszterrel tárgyaljanak a soproni népszavazás módosztatásáról. A tárgyalások már folyamatban vannak. A tábornoki bizottság véleménye szerint a népszavazást hamarosan megjelethetik. Bécsben mára várják a nagykövetségi konferencia határozatát az osztrák kormánytól arra a javaslatára, hogy a népszavazási területre szövetségi csapatokat küldjenek. Ha a döntés az lesz, hogy a magyar csapatok megmaradhatnak a szavazási területen, akkor a velencei egyezmény elfogadása a nemzetgyűlés részéről kizártnak tekinthető.

Burgundia megszállása osztrák részről nagy nehézségek között történik. A terepnehézségeken kívül különösen a közlekedési eszközök hiánya akadályozza a gyors lebonyolítást. A megszállás a jövő hét végéig valószínűleg befejeződik. Jelentések érkeznek újabban arról, hogy a felkelő bandák ismét mozogódnak. Az osztrák kormány ugyan hivatalosan a teljes kiűrésről kapott jelentést, ezzel szemben az önkéntes csapatok Nyugatmagyarország déli részén újra összevonnak. Ausztria részről is megindult az agitáció Sopron csatlakozásáért. Mataja képviselő, az osztrák keresztényszocialisták vezetője Vasváron beszédet mondott, amelyben kifejtette, hogy Sopront milyen fontos érdek fűzik Ausztriához, Nyugatmagyarország legfontosabb piacát, Sopron pedig gazdasági hinterlandját veszíti el, ha nem Ausztria mellett dönt. A népszavazás maga is, szerinte, a békeszerződésen ütött rés.

— A Zsidó Nemzeti Alap országunk

földjét akarja népünk köztulajdonába visszavásárolni. (akik a föld, azé az ország!), a Keren Hajjesszód a fejlett európai állami élet alapjait akarja lerakni a visszaváltott földön, a Tarbut-Kulturalap pedig a sivatagi vándorlás nevelési alapja.

a vádat — de azt gondolom, olcsóbb sir is megfelelne.

— Ez a sir — mondta az elnök — négyszáz koronába kerül. Nem tagadom: nem olcsó. De ennyivel mi is támogatjuk az irodalmat.

Ennyiben maradtak. A nagynevű disztagsága lett a Chevra Kadisának és megkapta a disztagságot, amely a disztagsággal jár. Minderről pedig kiállítottak egy szép oklevelet és ezt egy deputáció még aznap ünnepélyes keretek között átadta az ünnepeltnek.

Az ünnepelt meg volt hatva és kijelentette, hogy igyekezni fog megfelelni az előlegezett bizalomnak.

— Igen — szónokolt — Önök nagylelkűen előlegezték. Önök egy sirt előlegezték nekem, egy olyan sirt előlegezték nekem, amely testvérek között négyszáz koronát ér. Uraim, ne legyenek könnyelműek. Ne tékozzolják el a Chevra vagyonát. Aztán legyenek őszinték: hogy én ötven éves lettem, az nem ér meg önöknek négyszáz koronát. Kettőt talán megérné, de négyet nem ér meg. Urak, mondok valamit. Csináljunk egy üzletet. Eladom a sromat. Négyszázat ér, de maguknak kétszázért adom.

Az ajánlat olyan reális volt, hogy nem lehetett visszautasítani. Ilyen jó üzletet meg kell csinálni, mert ehhez hasonló nem akad mindennap. Mingyárt megirták az adásvételi szerződést és már másnap ki is fizették a nagynevűnek a kétszáz koronát.

Harmadnapra pedig elutazott.

Újabb tömeges kilakoltatás

Tanasescu államtitkár és Metes prefektus nyilatkozata

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Az utóbbi napokban Kolozsváron ismét számos kilakoltatás történt. Több családot távolítottak el lakásukból anélkül, hogy másutt való elhelyezésükről gondoskodtak volna. A belügyi államtitkarság előszobája napok óta minden délelőtt megtelik kilakoltatottakkal, akik panaszkodni jönnek és lakást kérnek. Tanasescu államtitkár legközelebb fogadja, de csak keveset kérését intézheti el érdemlegesen. Az újságíróknak, akik a tömeges kilakoltatások ügyében ma meginterjúvolták, az államtitkár a következőket mondta:

— Mindent elkövetünk, hogy a helyszínen segítsünk, de minthogy tényleges férőhely nincsen, fizikai következmény, hogy ahol egyiknek használunk, ott másvalakinek ártunk. Az igazi orvoslást csak az építkezés fogja meghozni.

Az építkezésekre vonatkozó kérdésünkre a jelenlevő dr. Metes Péter prefektus válaszolt:

— Már elkészítettem és beküldtem Bukarestbe a városi lakásépítő-szabályrendeletet. Ez teljesen fixirozza azokat a feltételeket, amelyek alapján az építkezés megkezdődhet. Társadalmi kényszerrel nem alkalmasnak, de ezt a szabályrendeletet, amelynek a jövőhagyását ha kell, törvényhozás vagy királyi dekrétum útján is megszerezhetjük, már elégséges mértékben fogja a gyakorlatban a lakáshiányt enyhíteni. Egyidejűleg megkezdtem a házépítési akciót, amely az eddigieknél lényegesen erőteljesebb lesz. Egészen bizonyosra veszem, hogy a jövő év tavaszán négyszáz ház fog felépülni Kolozsváron. Mindégük házában két komplett lakás lesz, úgy, hogy összesen nyolcszáz lakás fog a közönség rendelkezésére állni. A kisegisztenciáknak is lehetővé tesszük az építkezést azzal, hogy kölcsönhöz juttatjuk őket. Minden reményünk meg lehet tehát arra, hogy a lakásvizsolyok a jövő évben megváltoznak.

Metes prefektus nyilatkozata egyáltalában nem nyugtathatja meg a kilakoltatottak nagy tömegét. A jövő reményei nem sokat nyújtanak azoknak, akik az utcán vannak. Újabban ismét olyan kilakoltatások történtek, amelyek teljesen indokolatlanok és amelyeknek az ügyét a hatóságok a legnagyobb közönnyel kezelik. Kilakoltatták özvegy Benjáminné régi kolozsvári lakos hatagú családját kétszoba-konyhas lakásából és az egészét egy nőtlen fiatal embernek adták oda. Kilakoltatták özvegy Ritsi Albertné háromtagú családját tíz év óta bérelt kétszobás lakásából. Kilakoltatták a Deák Ferenc-utca 1. számú ház első emeletének lakóit és az összes szobákat banknak adták át, amelynek az új lakástörvény szerint kötelesege volna saját házat építeni. Ezenkívül számos jogtalan és fölösleges kilakoltatás történt.

Allamcsőd fenyegeti Németországot

Berlin, november 21. A kormány, a parlament és a nagyipar teljesen tisztában van azzal, hogy a januári és februári részlet az utolsó, amelyet Németország meg tud fizetni. Ha tehát a legközelebbi részletre Németország nem kap halasztást, be kell jelentenie az államcsődöt. Wirth kancellár kijelentette, hogy a január tizenötödikén esedékes összeget feltétlenül kifizetik. Szó van arról, hogy a kártérítési összeget redukálni fogják. Különösen az Egyesült-Államok sokalják Németország jövőtételi összegét s az ő kezdeményezésére több állam politikai körei mindent el fognak követni, hogy Franciaországot és Itáliát a fizetést engedékenységre bírják. Ez már azért is szükséges, mert a német nagyipar nem akarja segíteni a kormányt a kötelezettség teljesítésében. Wirth kancellár a nála megjelent pári képviselőknél kijelentette, hogyha magatartásukat meg nem változtatják, a kormány kénytelen lesz szigorú kényszerre szabályokhoz folyamodni.

Elfogták a szenátusi merénylet főteljesét

Harc a félkaru merénylővel
— Az Új Kelet tudósítójától —

Bukarest, nov. 22. Néhány héttel ezelőtt jelentette már a bukaresti sziguranca, hogy elfogta a szenátusi merénylet elkövetőit. A híradás akkor agglánszik elhamarkodott volt, mert a bukaresti sziguranca most kiadott jelentése szerint Max Goldsteint, a merénylet értelmű szerzőjét csak néhány nappal ezelőtt sikerült ártalmatlanná tenni.

A jelentés, amely bővelkedik fantasztikus szenzációs részletekben így hangzik:
A szenátusi merénylet főteljesét, Max Goldsteint tegnap Calugareni megyében elfogták. A sziguranca már néhány nappal ezelőtt értesítést kapott, hogy Goldstein, aki Bulgáriában tartózkodik, vissza akar térni Romániába. Ezen értesítés nyomán megtették az összes szükséges intézkedéseket, kiiktatták a határőrségeket.

Szombaton este 8 és 9 között Goldstein a ramadani határőrség előtt valóban megjelent kezében kézitáskával. Az őt kérte tőle igazoló iratait, mire Goldstein — akinek tudvalevőleg jobb keze hiányzik, — letette a táskát és tárcáját elővéve, pénzt kínált az őrnék. Ez visszautasította az ajánlatot és be akarta kísérni Goldsteint, mire ez revolvert rántott és meilbélte a katonát, majd eltűnt. A rögtön alarmirozott őrség segítségére sietett bajtársának, üldözőbe vette a merénylőt.

Az üldözés szombaton éjjel eredménytelen maradt. Vasárnap értesítették és kiiktatták az összes falvak lakosságait, hogy Goldstein el ne menekülhessen. A félkezűnek sikerült is Giolanu és Buturugari községeken átlopóznia és a Calugareni erdőbe menekülnie. Itt azonban az üldözők utóérték. A merénylő revolverrel védekezett és hosszas küzdelem után tudták csak ártalmatlanná tenni. Az elfogottat a faluba kísérték, ahol a parasztok meg akarták lincselni. Nemeokára a helyszínre érkezett Voinescu Razulus, országos szigurancafőnök és Bernát őrnagy, akik mindjárt ki is hallgatták a merénylőt, aki kijelentette, hogy hallotta társainak elfogatását és azért jött vissza Romániába, hogy bosszút aljon érteük s újabb merényletet szervezzen államférfiak és közintézmények ellen.

Goldsteint erős kísérettel Bukarestbe szállították. Ma délután 3 órakor a szenátus ülésstermében helyszíni szemle volt a vádlottakkal. A megsebesült katoná neve Haringea Vasile és biharmegyei fiu.

Tegnap délután a szenátusi merénylet helyszíni szemlénél Goldstein nyugodtan előadta, miként állította a két bombát a függöny mögé és hogyan nézte végig a robbanást a gyorsírók háta mögött. A merénylők bitüngen nem érték az épület belsejét, mert egyik társuk Lichtblau, aki diák volt, mindennap odavitte őket.

Goldstein bevallotta azt is, hogy ő követte el a cecanesti vasutvonal elleni bombamerényletet, tagadja azonban, hogy összeköttetésben állott volna a beszarabiai vasuti merénylőkkel.

Új leszerelési konferenciát terveznek Londonban

London, november 21. (RTL.) Befolyásos politikai körök foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy a washingtoni konferencia után Londonban újabb konferenciát hívjanak össze, amelyre Németország és Oroszország is meg lenne hívva. Egyesek Európa összes államainak részvételével kívánják oly megoldást keresni, amely véget vet Európá régbomlásának.

Im én aml il, mi li? Vőim is ahsáv, ómáaj? Teljesítő minden becsületes zsidó ember kötelességét a Keren Hajjeszóddal szemben!

Felosztották a huszmilliósi üzleti fölösleget

A minisztertanács határozata az erdélyi élelmezési igazgatóság és a volt élelmezési részort üzleti feleslegének felosztásáról

— Az Új Kelet tudósítójától —

Az Új Kelet már többször hírt adott arról, hogy a hivatalos körök azzal a tervvel foglalkoznak, hogy az élelmezési részort üzleti feleslegéből fennmaradt huszmilliósi összeget filantrópikus és kulturális célok támogatására osszák fel. Miniszteri nyilatkozatok hangzottak el, hogy ebből az összegből Erdély nemzeti kisebbségei is, számarányukhoz mérten fognak részesülni. A Román Távirati Iroda most beavatott helyről közli, hogy a minisztertanács már határozott a felosztás részleteiről. A felosztás tényével és birálatával lapunk vezető helyén foglalkozunk. Itt csak a távirati iroda értesítését és a felosztás részleteit közöljük:

A Román Távirati Iroda beavatott helyről úgy értesült, hogy a minisztertanács az erdélyi élelmezési igazgatóság és a volt élelmezési részort üzleti feleslegének felosztását határozta el. Erre vonatkozólag Groza miniszter tett javaslatot és így a közel huszmilliósi összeget filantróp és kulturális célokra használják fel. A minisztertanács egyúttal megbizta Mihali Tivadar minisztert a határozat végrehajtásával. A huszmillióból a következők részesednek:

Egy Aradon, Nagyszebenben, Lugoson és Gyulafehérvárt felállítandó tanoncotthon részére 300.000 lei, a nagyváradi tanoncotthon részére 200.000 lei, a kolozsvári görögkeleti és görögkatolikus templomok építéseére 1—1 millió lei, egy Gyulafehérvárt felállítandó egyesületi szobor céljára 500.000 lei, a nagyszebeni Astra részére, a nép számára szükséges könyvek kiadására 500.000 lei, a balázsfalvi, illetve nagyszebeni román árvaházaknak egyenkint 800.000 lei, a brádi román liceum részére 300.000 lei, az erdélyi gazdasági iskoláknak 300.000 lei, a topánfalvai ipariszkola felállítására 1 millió lei, a temesvári műgyetemre 500.000 lei, a temesvári egyetem gyűjteményeinek nagyobbitására 150.000 lei, a kolozsvári közoktatásügyi államtitkárság rendelkezésére: a) az erdélyi liceumok mellett diákokotthonok részére 700.000 lei, b) az erdélyi ipariszkoláknak gépek beszerzésére 400.000 lei, c) az erdélyi román iparosok szövetsége részére 400.000 lei, d) a kolozsvári ethnográfiai muzeumoknak 600.000 lei, e) a kisebbségek filantrópikus és kulturális intézményei részére összesen 700.000 lei, f) a kolozsvári nemzeti otthonnak 50.000 lei, g) a kolozsvári egyetemi hallgatók otthona javára 100.000 lei és h) a kolozsvári egyetemi hallgatóknak otthona javára 100.000 lei.

A bukaresti diákok otthonának 160.000 lei, a zalatnai szobrásziskola otthonának 100.000 lei, a dési Károly herceg internátumának 100.000 lei, az abrudbányai pógári iskola internátusának 75.000 lei, a balázsfalvi, brassói és nagyszebeni diákmenzának egyenkint 150.000 lei, a petrozsényi liceum otthonának 100.000 lei, a kolozsvári vidéki hadiárvának 300.000 lei, a hadirokkantoknak 100.000 lei, a kolozsvári siketnémák és hüllyék intézetének egyenkint 100.000 lei, az irlalmas nővérek otthonának 50.000 lei, a nagyszebeni nemzeti otthonnak 100.000 lei, a kolozsvári román kaszinónak 50.000 lei, a kolozsvári Avram Jancu szoborra 20.000 lei, az aradi Egyesületi szoborra 10.000 lei, a balázsfalvi központi könyvtár berendezésére 30.000 lei, az erdélyi újságírók otthonának felállítására 200.000 lei, a kultusz- és művészeti miniszter rendelkezése: a) az erdélyi egyházak segélyezésére 600.000 lei, b) az erdélyi művészetek támogatására (színhazi turnék, muzeumok, népkönyvtárak) 400.000 lei, c) a kolozsvári operaház költségvetésének felül szükségleteinek fedezésére, továbbá az erdélyi zenekultúra támogatására 400.000 lei, d) a marosvásárhelyi ortodox templomra 300.000 lei, e) Maresi és Maresi részére egyenkint 2.500.000 lei.

Washingtonban diplomatiáznak

Bizalmatlanság a titkos tárgyalások miatt — Miért nem ment el Bernhard Shaw a konferenciára

— Az Új Kelet tudósítójától —

A leszerelési konferencia Baltour beszédek hatálya alatt áll. A nagy angol államférfiának a háboru borszalmairól mondott szavai mindent megmozdítottak. Az első pillanatokban, amikor Anglia hegemoniájának fentartását hangsúlyozta, a hangulat feszült volt. Amidőn azonban kijelentette, hogy Anglia a leszerelési konferenciát őszintén és minden erejével támogatja munkájában, a hallgatóság percekig tartó tapsokban tört ki. Az asszonyok könnyeztek.

Mély hallgatás fogadta Kato, japán kiküldött szavait. Ő azt hangoztatta, hogy a konferenciának meg kell erősítenie Japánt a Csendes-Oceán partján elfoglalt védelmi állásainak birtokában. Amikor beszédét befejezte, látni lehetett, hogy Japán a konferencián izolálva maradt.

A konferencia érdekességei napról-napra fokozódnak. Rendkívül heves vitákra van kilátás. Az ülések iránt csodálatosan ideges érdeklődés mutatkozik. Mindenki fél, hogy a delegátusok nem beszélnek őszintén. Az emberek olvasnak a szavak és a sorok között, tudják, mindegyik mondat mögött milyen furfangos politikai szövevények vannak.

Nem merik maguknak megvallani, de a lelkek mélyén úgy érzik, hogy ez a leszerelési konferencia tulajdonképpen egy új és az elmúltal sokkal hatalmasabb világháború kezdetét jelöl, amelyben a két legnagyobb ellenfél Japán és Amerika lesz. A bizalmatlanságot fokozza az, hogy a konferencia legfontosabb tárgyalásai most már zárt ajtók mögött folynak és egyes delegátusok magánbeszélgetései soran mennek végbe. Ezek a magánbeszélgetések nagyjelentőségűek, minthogy bennük jut kifejezésre a konferencia politikájának mélyebb tartalma.

A konferencia eredményes munkája iránt a legtöbben elvesztették reményüket. A párisi „Petit Parisien” Washingtonba küldött tudósítója azt táviratozza lapjának, hogy ne áltassa magát Franciaország azzal, hogy Anglia és Amerika vagy az áreszak Amerika és Japán között is békebíró tudna lenni.

Az intellektuálisak pedig, akik magasabb emberi nézőpontból vizsgálják a leszerelési konferencia eseményeit, épenséggel elcsüggedtek mutatkoznak. Bernhard Shaw el sem ment a konferencia üléseire, holott megbívták. A visszautasítást azzal indokolta, hogy az ilyen diplomáciai konferenciákon sohasem az emberiség, hanem mindig uralkodók és osztályok érdekeit védik meg.

Emlékeztet arra a konferenciára, amelyet Napoleon wateriooi legyőzése után Beesbe akartak összehívni, de amelyre nem került sor, mert közben Tall-grand és Metternich „meggyeztek”. „Meg fojják tartani a washingtoni konferenciát, — írja Shaw, — a világ talán napirendre is fog térni fölülte, de biztos, hogy meg fog ismétlődni az 1911-i helyzet, amikor olyan dolgokat tudunk meg, amiket 1906-ban Anliában már elintézték.”

Fontos határozatok a portorosei konferencián

Portorose, november 24. Hétfő délután aláírták a gazdasági és forgalompolitikai egyezményt. Az egységes tarifára vonatkozólag még nem állapodtak meg. Az aláírt egyezmény nyolc cikkelyből áll. Kötelezi az utóállamokat, hogy mielőbb léptessenek életbe olyan intézkedéseket, amelyek a szabad behozatalt és kivitt birtosítják. A szerződést aláíró államok között legkésőbb január 1-ig meg kell szüntetni minden forgalmi tilalmat vagy korlátozást. Az utóállamoknak meg kell állapodniuk, mikor állítják helyre a teljes kereskedelmi szabadságot. A szabadkereskedelem helyreállítására szükséges kereskedelmi szerződéseket 1922 július 1-ig meg kell kötni.

Elmentem

Elmentem, de után tíz perccel é fizikai lehetetlenség az ajtó mellett, am Közben tar fejem nyelmem a tüsszent Antal M k pilpulja Nem sokat hallot vége volt, én is ta miatt, hanem mert ne tolakodjon, szől kérem én is vagyoi mint maga és a azzal a kopasz fej mintha legalább is egyesületben. És b szerűn előre tolako urihölgyek itt kény posni, most is boc egy igazi uri ember god. Így kerepelt volna válaszolni nekintélyem megtépfz és kattogni kezdte színen bábjátékok környezetem nem semet és mulatott. inkább ez a Duci vel együtt jártunk mondta a dekolletta jaim voltak, ő csak mégis ő lett színe menyasszonya vagy a Duci egész jói n vel, most épen a h tem, tapsolni kezdte há az ovánót ne zikai okok miatt. Ehelyett a szinpa azt gondoltam, így doltam, sőt megelt furtam magam a más tájak felől mert visszaemléke sára, hogy az es Sok intrikával ve odaállottam egy mény ingmellere már mint az igme kar befejezte és tett, hogy jöjjele utazni, jöjjele h dani valója lesz. rohamot intéztek megöklöztek és meg gyömszöltek. E lá, most rám mo volt, hogy megfoj mozogni és drág pányvát dobott vo olyan fontos dolg mondhatna meg. roskadtam a pajta nem Trieszten a magaddal, mondta a tengerre, más levegőt és zökl h Azután elhallgatta szuszogom magam utcan elfredtem a kész barátom ü mondta itt is, de mondta, éj bold sok dolgom van. a jó fiúnak a for kocsis tovább ha ugyan Galacon és

Briand

Páris, no elnök pe. aken ég leg. öb tag e a tengerozs in rsall Wasaid

E napoltá

Berlin, no december elej avaryasok vo kereskedéseket

Apró bajok

Elmentem a menza-bálba

Elmentem, de a hivatalosan megállyított idő után tíz perccel érkeztem meg. A kabátomat már fizikai lehetetlenség volt levetni, úgy összehúzódtam az ajtó mellett, amely folyton nyílt és csukódott. Közben tar fejemre nátha hullott és le kellett nyelnem a tüszentéseket, mert nem savorhattam Antal M. k pilluját, amit mondott az alev-bethről. Nem sokat hallottam belőle ott lent, de amikor vége volt, én is tapsoltam, nem a sikeres „drone” miatt, hanem mert beljebb jutni reméltem. Kérem, ne toakodjon, szólt egy kövér, jól dekolletált hölgy, kérem én is vagyok olyan nagydémű publikum, mint maga és nem értem, miért toakodik előre azzal a kopasz fejjel és azzal a vastag hasával, mintha legalább is gabbe lenne az „Anse emesz” egyesületben. És hogy jön maga ahhoz, egész egyszerűen előre toakodni, amikor védtelen hölgyek, uribölgyek itt kénytelenek másoknak a lábait taposni, most is bocsánatot kérttem egy uri embertől, egy igazi uri embertől, nem olyantól, mint uraságod. Így kerepelt ez az urisasszony és illendő lett volna válaszolni neki, különösen ami a gabbei tekintélyem megtépzését illeti, de elfogott a tüszentés és kattogni kezdtem, mint egy géppuska és főt a színen bábjátékot adott elő egy drágaság, de az én környezetem nem hallotta, csak az én prüszkölésemet és mulatott. Így is jó, mondta egy másik nő, inkább ez a Duci bácsi, mint az a csepürágó, akivel együtt járunk a színiiskolába. Tessék elhinni, mondta a dekolletáltnak, nekem mindig jó gavallérajim voltak, ő csak tanult, mint egy tanárjelölt és mégis ő lett színész, én meg egy disszuokereskedő menyasszonya vagyok. Tényleg, felelte a kövér nő, az a Duci egész jól mulattatja az embert a prüszentésével, most épen a harmincadiknál tart. Amikor befejeztem, tapsolni kezdtek körülöttem, ez nagyon jól esett, bár az óráimtól nem tudtam megköszönni, ismét fizikai okok miatt, mert lehetetlen volt meghajolnom. Ehelyett a színpadról a művész jó hajlongott és én azt gondoltam, ígyis jó, azaz hogy semmire se gondoltam, sőt meglegeltem a vendégszeretetét és kifuriant magam az ajtón. Az utcai helyiségen át más tájak felől szerettem volna bejutni a büffébe, mert visszamlékeztem Knöpfier Berci egy mondatára, hogy az egész baten a büffé lesz a legjobb. Sok intrikával végre bejutottam. Végre, végre és odaállottam egy jóaságos férfi mellé, akinek a kemény ingmellére hajtottam a fejemet, amely — már mint az igmeil — olyan jó puba volt. A zenekar befejezte és én láttam egy barátomat, aki intett, hogy jöjjenek át, mert Erec Jiszraelbe akar utazni, jöjjenek hát gyorsan a terembe, fontos mondanivalója lesz. Az emberek és a jóképű leányok rohantak inteztek az ajtó felé, ahol állottam, jól megoklöztek és minden sóhaj és szuszogást belém gyömöszöltek. Egy barna kisleány, aki félrevezetett, most rám mosolygott, de ebben annyit káröröm volt, hogy megfogtani szerettem volna. Nem tudtam mozogni és drága barátom, ahelyett hogy mentő pányvát dobott volna, csak intett, hogy ilyen meg olyan fontos dolgot akar bucsuzólul mondani. Ki mondhatna m-g, hogyan, v-gre bent voltam és le roskadtam a pajtas elé, aki a ffilembe sugta, hogy nem Triessen at utazik, hanem Galacon. Vagyél magaddal, mondtam, szanj meg, vigyél Galacon át a tengerre, kus tájakra, ahol a sirályok vágják a levegőt és zöld habokkal lehet bábjátékot játszani. Azután elhalgattam. Várjanak egy kicsit míg kiszuszogom magamat, hadd mondjam még el, hogy az utcan éltreom föl, egy kocsin, amelyben utazásra kész barátom ült mellettem. Galacon át megyek, mondta itt is, de nem vihetlek magammal, szervusz mondta, éj boldogul, szállj le, kériek alásau, mert sok dolgom van. Leszálltam és megköszöntem annak a jó fiúnak a fontos mondanivalóját és mivelőt a kocsi tovább hajtott volna, megkérdeztem, csak-ugyan Galacon és nem Triessen at utazik.

Slomil

Briand elutazik Washing- tonból

Páris, november 20. Briand miniszterelnök pénteken hazautazik. A francia küldöttség legfőbb tagja, köztük Viviani, Berthelot és a tengereszeri szaszerítők, valamint Foch marsall Washingtonban maradnak.

Elnapolták a német birodalmi gyűlést

Berlin, november 20. A birodalmi gyűlést december elejéig elnapolták. Több halven avargasok volt. A péntekleteket és a ruha-kereskedéseket nagyrészt kitaszították.

HIREK

AZ UJ KELET TARTALMA:

Szerkesztőség	...	844
Kiadóhivatal	...	558
Zs. H. Sz.	...	558

— Ne légy a rókkák feje, légy az oroszlanok farka. A rókkafaj a fursang, az oroszlanfarkok az oró a régizsidó allegóriában. A zsidó ma is megfordította a későbbi zsidókat: többet erővel, mint fursanggal. A megújult zsidó visszatér ehhez az igazsághoz. Az ési elkülönült magát, az oró szeszertart. Az Uj Kelet az észertartást hirdeti. Olvaszatok és meg-erősödtek.

— Meghíntették egy német antiszemita újságot. Berlinből jelentik: A Zsidóhittű Német Állampolgárok Központi Szövetsége közbenjárására az államügyészség eljárás indított a „Hallesche Zeitung” ellen, amely a szövetséget több cikkében megtagalmazta azzal, hogy bérelt emberekkel széjjel-zavartatta a német nemzeti pártot és egyik szónokot meg akarta gyilkoltani. A lap két munkatársát nevezte meg, akik a cikkek adatait hamis információk alapján megírták.

— A cionista végrehajtó bizottság szervezete Palesztinában. Jeruzsálemről jelentik: Az október 20-án megtartott Waad Haleumi gyűlésen Dr. Ruppin és Eder a következő nyilatkozatot tették: A palesztinai cionista végrehajtóbizottság nyolc tagból fog állani, akik közül hatot a kongresszus választ, kettőt a Waad Haleumi. Ezek a jisiv érdekeiket fogják képviselni. A munkát különböző szakosztály végzi majd, amelyeknek élén a végrehajtóbizottság egy-egy tagja áll. Egyik végrehajtóbizottsági tag általános kérdésekkel fog foglalkozni.

— A legújabb választási eredmények. A második országoszi cionista konferencia delegátusainak megválasztása már Erdély legtöbb városában megtörtént. A legutóbbi postáival Déváról és Nagyváradról jöttek meg a választási eredmények. Déva delegátusai a következők: Fenichel Simon hitközségi alelnök, Scheeweiss Hermann választmányi tag és dr. Lauffer Andor, az ifjusági kultúregylet elnöke. Nagyváradon mizsachi programmal delegátusokká lettek: Altmann Sámuel, Berkovics Bernát, Reich József, Zuckermann Salamon, Weiss Kálmán, Klein Mór, Friedmaun Gyula, Mittelmann Jakob, Selzer Ármin, Epstein Samu, Silbermann József és Irom Bernát. Pótdelégátusok: Rosenberg Ignác, Rosenberg Emil, Gutfried Emánuel, Stern Vilmos, Kesztenbaum Miksa, Klein Béla, Hirsch József és Selzer József. A szervezeti hozzájárulások rendezése ügyében több helyi csoport és szervezet részéről haladékok kérétek. A központi iroda értesíti az érdekelteket hogy ebban az ügyben dönteni a Kis Intézőbizottságnak nem áll hatáskörében, mert a Nagy Intézőbizottság döntött úgy, hogy az egyes csoportok, vagy szervezetek delegátusainak mandátuma csak abban az esetben nem tehető kétségessé, ha a konferenciáj az illető csoportra vagy szervezetre megállapított összes szervezeti hozzájárulásoknak legalább harminc százalékát a központi iroda pénztárába beszolgáltatták.

— Az erdélyi képviselők és szenátorok értekezlete. Az erdélyi kormányparti képviselők és szenátorok ma Kolozsváron értekezletet tartottak az egységesítési bizottság elnökségénél. Az értekezletet Suciu János dr. hívta össze és tárgya a parlament közeledő megnyitása alkalmával a képviselők magatartásának megállapítása. A megjelentek egyhangú álláspontja az, hogy minden Erdélyt érintő kérdésben az egyes miniszterek kötelesek legyenek az erdélyi többségi képviselők és szenátorok blokkjának véleményét kikérni. Az értekezleten megjelentek: Mihali Tivadar, Dianu Illés kamarai alelnök, Suciu, Gáilezan, Jakob, Milea, Ursu, Lungu képviselők Herbai szenátor és mások. Az értekezletet Suciu nyitotta meg, majd Mihali Tivadar tartott exozét a politikai helyzetről.

— Szigorú eljárás a lakásbotrányok ügyében. Az utóbbi időben egymást követő lakásbotrányok arról tettek szomorú tanubizonyságot, hogy a polgárságnak egyáltalán nincs jogvédelme a magánlakásértés és hatalommal való visszaélés ellen. Az újságíró szervezet kezdeményezésére Groza erdélyi miniszter elhatározta, hogy minisztertanácsi határozattal Cosma igazságügyi államtitkárt fogja megbízni a lakásügyek intézésének felügyeletével. Cosma államtitkár csak úgy hajlandó a jogvédelmi bizottságot bírák, egyetemi tanárok és újságírók bevonásával megalakítani, ha teljes hatáskörrel ruházzák fel. A katonai rekvirálások ügyében Groza és Mihali miniszterek hosszas megbeszélést folytatnak Petala tábornokkal, de a tárgyalás eredménye még nem került nyilvánosságra.

— Nagylaludi Marcell meghalt. A zsidó nemzeti élet egy értékes és lelkes erdélyi uttörője halt meg a napokban Bethlemben. Nagylaludi Marcell kereskedő huszonnyolc éves korában a harctéren szerzett betegségekben sok gyötördes után, amit csak egy nagy ideálért folytatott küzdelem tudott enyhíteni, adatott vissza a földnek. Ama idealisták közül való volt, akik a zsidó gondolatot a zsidó sziv minden hevületével tetté érlelik. A ferradlomban megalapította a „Hatikva” ifjusági együletet, amely cionista elvek szerint működött. Később cionista egyület létesített Bethlemben, amelynek derék élete végéig lelke volt. Szombaton, marchesvan 18-án halt meg délután két órakor, miután övétől megindító bucsut vett. Másnap temették a város lakosságának óriási részvéte mellett.

— Az izraelita Nőegylet tevételeye. Szombaton este, november 26-án tartja meg a kolozsvári izraelita jótékony Nőegylet ezidei első teaestélyét a Newyork-szálló földszinti helyiségében. A táncmulatsággal egybekötött estély, melynek jövedelmét a napközi gyermekotthon javára fordítják, este félkilenckor kezdődik. A teaestélyre külön meghívókat nem bocsátanak ki, hanem az egylet minden vendéget szivesen lát.

— Állami munkaközvetítő hivataloknál állítanak fel. A kormány megszüntette az összes elhelyező és munkaközvetítő hivatalokat és helyükbe állami munkaközvetítő hivatalokat fog hamarosan felállítani. A hivatalok, amelyek a munkaadók és munkások részéről kijelölt három-három tagból fognak állani, teljesen ingyenesen fogják kiszolgálni a közönséget. Ilyen feltételek mellett az állam továbbra is engedélyoz magánvállalkozásokat.

— Földszintes házastelkek kisajátítása. A kolozsvári városi tanács a beépítetlen telkekre hozott kisajátítási rendeletét kiterjesztette a város belterületén levő földszintes házastelkekre is. Ezeket a telkeket haladéktalanul kisajátítják és emeltes házak építésére vállalkozók rendelkezésére bocsátják.

— A Haggibbor zenés teadélutánja. A téli idény beálltával a Haggibbor ismét megkezdte a múlt évben már oly népszerűvé vált teadélutánjait. Az első délután november 27-én d. u. 4 órakor lesz a Haggibbor saját klubhelyiségében. (Str. Avram Jancu, volt Petöfi-utca 18.) Tartalmas műsor és a román ópera zenekarából összeállított együttes gondoskodik a közönség szórakoztatásáról.

— A Solidaritatea gyűlése a kolozsvári tőzsde ügyében. A kolozsvári tőzsde engedélyezésére való tekintettel, november 28-ára Kolozsvárra összehívták a „Solidaritatea”-nak — az erdélyi román bankok szövetségének — igazgatóságát, miután a kormány a „Solidaritatea”-t bizta meg a tőzsde felállításával. Az ülés napirendjéa a tőzsde felállításával, a szövetség székhelyének Kolozsvarra helyezése és egy gazdasági lap megszervezése szerepel.

— Palesztina behozatali és kivitelii cikkei. Londonból jelentik: A „Manchester Guardian” közlése szerint Palesztina a következő cikkek behozatalára szorul: cukor, liszt, cigaretták, textiláru, petróleum, vas, acél, szén és gépek. Kivitelii cikkei az országnak: szappan, bor, lencse, dió és olaj.

matizálnak

s tárgyalá-
em ment el
ferenciára

Balfour beszé-
angol állam-
mondott szá-
első pillanatok-
jának fentartá-
t feszült volt.
hogy Anglia a
én és minden
a hallgatóság
i. Az asszonyok

ato, Japán ki-
ztatta, hogy a
enie Japánt a
lt védelmi ál-
beszédét befe-
n a konferen-

gei napról-napra
itakra van ki-
osan ideges ér-
i fál, hogy a
zintén. Az em-
sorok között,
gött milyen fur-
rátt mály.

egvallani, de a
ez a leszere-
egy új és az
világháborút ké-
nagyobb ellenfél
almatlanságot fo-
legfontosabb tár-
mögött folynak
szelgetései során
egánbeszélések
beannk jut kife-
tájának melyebb

es munkája iránt
nyűket. A párisi
a küldött tudó-
s, hogy ne áltassa
hogy Anglia és
ika és Japán kö-

akik magasabb
k a leszéresi kon-
éggel elesüggedt-
shaw el sem ment
ott megbiták. A
ta, hogy az ilyen
sohasem az em-
odók és osztályok

ok a porto- renciaán

PA. Hefő délután
galompolitikai egyez-
a vonatkozólag még
aláírt egyezmény
ti az utódállamokat,
be olyan intézke-
behozatali és kivitelii
ldéirő államok között
kell szüntetni min-
ny korlátozást. Az
állapotnánk, mikor
keletmi szabadságot.
állítására szükséges
1922 július 1-ig

— **A klal-cionisták jelölgyűlése.** Ma este félhatkor tartják meg a kolozsvári klal-cionisták a konferenciái delegátusokat jelölő gyűlésüket. A helycsoport felhívja az összes klal-cionistákat, hogy akik jelölni akarnak, okvetlenül jelenjenek meg a Chebra Kadisa helyiségében. (Szentlélek-u. 1.) A gyűlést a megjelentek számára való tekintet nélkül megtartják.

— **A Bönöth Hszajlja felkéri valamennyi tagját,** hogy ma délután két órakeres fontos megbeszélés végett okvetlenül jelenjenek meg a Szövetség irodájában.

— **A Jeruzsálemi Kereskedők Bizottságának ülése.** Jeruzsálemből jelentik: Az itteni kereskedelmi kamara zsidó tagjai majdnem naponta gyűléseznek, hogy a legújabb pogrom által teremtett helyzetet megbeszéljék. Megállapodtak, hogy addig, míg megfelelő garanciákat nem kapnak a béke és rend állandóságára tekintetben, nem nyitják ki üzletüket. A kereskedők Storrs tábornok városi kormányzó eltávolításában látnak a rend garanciáját. Ebben Sir Herbert Samuel nem egyezett bele, hanem a kereskedők egy hűdöttségét összehozta a generállal, aki becsületszavát adta, hogy a rend már teljesen helyreállított és újabb inzultusoktól nem kell tartani. A megbeszélésen az országos kormányzó elnököt és több magasállású angol tiszt is megjelent. A kereskedők mindaddig követelték Storrs eltávolítását, míg a többi tiszt ki nem jelentette, hogy egyéni garanciát vállalnak a rendért. A kereskedők deputációja ezzel a kereskedelmi kamara zsidó tagjainak jelentést tett, de csak nagy kapacitásra lehetett a kereskedőket rávenni, hogy üzleteiket megnyissák.

— **Házasság.** Hersch Lázár Egregypósa eljegyezte Blum Zlatikát Haunusfalva (Csehszlovákia). (Mindenkülön értesítés helyett.)

Holländer Lajcsut eljegyezte Holländer Adolf Désen.

Holländer Szurikát eljegyezte Rafas Herman Désen. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— **Hajózás Palesztinában.** Jaffából jelentik: Bros Cowen október végén gőzhajójaratot léptetett életbe, amely lebonyolítja a szíriai és egyiptomi kikötők helyforgalmát. A cég első gőzöse angol kőszentet hozott Port-Szaidába.

— **A Joint félmilliárdot adott a magyar hadifoglyok hazahozatalára.** Bécsből jelentik: A magyar közönség nagy kerülő uton, egy francia lap közleményéből tudta csak meg, hogy a magyar kormány köszönetet mondott a Joint Distribution Committee newyorki központi bizottságának, mert az adományaival lehetővé tette 8000 szibériai magyar hadifoglyoknak felekezeti küldetés nélküli való hazatérését. A Joint adománya félmilliárd magyar koronának felel meg. A magyar kormány, — tekintettel a Joint felekezésére — odahaza elhallgatta az adományt.

— **Küri Klára Amerikába megy.** Budapestről jelentik: Küri Klára a jövő héten Amerikába utazik, ahol negyven hangversenyre kapott szerződést.

— **Közmunkák Palesztinában.** Haifából jelentik: Azok a munkások, akik palesztinai közmunkáknál dolgoznak, nemrégiben gyűlést tartottak itt. Tizenhét munkás csoport képviselői vettek részt a gyűlésen, ahol dr. Eder, a cionista végrehajtóbizottság tagja is megjelent. A gyűlésen több határozati javaslatot fogadtak el, amelyek a viszonyok megjavítását célozzák, azonfelül megállapodtak az egységes bértarifában is, amely a napiért harminchat piasterben szabályozza. Az egyik határozati javaslat követeli, hogy minden zsidó munkás legalább a munkásbank két részvényét szereze meg. A gyűlés végül állandó bizottságot választott, amelynek tagjai: Elaind, Arber, Forunstein és Dora munkásvezérek.

— **Elárverezik a volt monarchia tönkrement hadihajóit.** Pólából jelentik: A jövő héten kezdik elárverezni az Osztrák-Magyar Monarchia felrobbantott hadihajóinak maradványait.

— **Elszállítják Besszarábiából az ukrán menekülteket.** Bukarestből jelentik: A Besszarábiában levő ukrán menekülteket a mai nappal elszállítják onnan. Összesen tizenöt vonatot viszi a hazátlanokat Jasin és Rein keresztül hajóra szállítják őket.

— **Zavargások a nőmet fővárosban.** Berlinből jelentik: Tegnap egy nagyobb tömeg garázdálkodott a főbb utcákon. Több üzletnek betörték a kirakatait. A rendőrségnek sikerült a fosztogatókat szétverni.

— **Megbüntetik a sztrájkoló olasz vasutasokat.** Rómából jelentik: A kormány elhatározta, hogy a vasúti sztrájknál a sztrájkot tiltó rendeletet feltétlenül alkalmazni fogja.

— **Hárommilliót esalt ki hipnotizálással.** A budapesti rendőrség letartóztatta Felber Lajos volt magánbiztosítót, aki hipnotizálással több urinót arra bírta, hogy neki pénzt és ékszereket adjanak. Legutóbb egy bankigazgató feleségétől ilyen módon félmillió koronát szedett el. A férj feljelentése alapján Felbernél házkutatást tartottak, ahol hárommillió koronát meghaladó ékszer került elő. Felbert letartóztatták.

— **Ostromállapot Bombayban.** Az Uj Kelet megírta, hogy mikor az angol trónörökös Bombayba érkezett, az őt váró katonaságot és rendőrséget nagyszámú beenszülött megtámadta. A beenszülöttek és a katonaság között egy óra hosszat tartó formális harc fejlődött ki, melynek során 53 beenszülött és katonaság esett. A sebesültek száma meghaladja a százat. Mint most Londonból jelentik, Bombayban kihirdették az ostromállapotot.

— **Étlap egy moszkvai vendéglőből.** A párisi „Le Figaro” közli a következő étlapot, amelyet egy Moszkvából érkezett kereskedő hozott egy ottani vendéglőből magával:

Előétel	50.000 rubel
Sortéskaraj	120.000 „
Csirkésült, egész	450.000 „
Caeca, negyed	200.000 „
Pezsgő, tüveg	900.000 „
Feketekávé	20.000 „
Sütemény	200.000 „

A „Le Figaro” ehhez az étlaphoz megjegyzi, hogy a kereskedő állítása szerint, a vendéglők tömve vannak.

— **Mibe került a cseh mezeiítés?** A csehszlovák pénzügyminiszter a pénzügyi bizottságban kijelentette, hogy a mozgósítás költségeiről elterjedt hírek túlzottak. Beszélnek két-három milliárdról is, holott november 20-ig beazólag 825 milliót tett ki a mozgósítás teljes költsége. A megrendeléseket az állam úgy fogja kifizetni, hogy bonokat ad a szállítóknak, melyeket az állami bank bevált. Ezeket a bonokat az állam fokozatosan váltja magához.

— **Újabb ásatások Kisásziában.** Kisásziában három tudományos expedíció végez jelenleg ásatásokat a törököktől elszakított területeken. Az athéni francia iskolának, a British Múzeumnak és egy görög tudományos társaságnak az expedíciói, amelyek közül hivalt az utóbbi ért el nevezetesebb eredményeket. Felfedezték Antiochus szíriai király által a harmadik században emelt Rysa-város romjait, amely Antiochus nejtől örökölte a nevét. A romok egy rendkívül gazdag városnak örökítették meg a nyomait s hogy mily nagy szerepet tölthetett be korában, eléggé elárulják napvilágra került óriási középületei, színháza, könyvtára, iskolája, stb. Az Ephesusban folyó ásatási munkálatoknak a célja a roppant méretű, Justinianus által kereszt alakjában épített Szent János templom felszínre hozása.

— **Ősz beállítás.** Speciális szőrmefestés, tükrös piüss kabát, gözölés és ágytoll tisztítása Cinknél Ciuj, Dézsma-u. 5.

— **A Tóra előtt emlékeztek meg a Tarbutról.** A Tarbut a mi mozgalmunk gerince, mert az új jövőt készíti elő.

KÖZGAZDASÁG

A középeurópai transzportkérdés

A portorosei konferencia jelentősége

Bécs, nov. 21. Dr. Lankas miniszteri tanácsos, Csehszlovákia képviselője a portorosei konferencián egy bécsi lapban érdekesen nyilatkozott az európai transzportkérdésről. Nyilatkozatában többek között ezeket mondja:

— Az egészséges transzportforgalom akadályainak elhárítása képezi a középeurópai gazdasági egyensúly helyreállításának kulcsát. Ezen ügy rendezésének óhaja olyan általános, hogy a praktikus kivitel keretei között politikai vonatkozások teljes figyelmen kívül hagyásával hajlandók az összes utóállamok nemzetközi kötelezettségeket vállalni. A csehszlovák állam mindig a legkészségesebb hajlandóságot mutatta az európai vasutforgalom javításának munkálataiban segédkezni és a portorosei konferencia ezirányú szándékait örömmel üdvözölte. Magam is mindjárt az első gyűlésen határozott kifejezést adtam ennek, azzal a kikötéssel természetesen, hogy ennek a meg egyezésnek európai jellegűnek kell lennie és nem szabad csak a volt monarchia területére szorítkoznia.

— A hivatalos programon kívül szorosan a transzportkérdésre vonatkozó feladat két csoportra tagozódik:

1. Megegyezős az internacionális személy és áruforgalom akadályainak mielőbbi elhárítására.

2. Megegyezős a kocsiforgalomban, kocsis és mozdonykocsik helyreállításában; kocsikjavítás, magánkocsik helyreállítása stb.

— Amint előterjesztésemben már kifejtettem, az első csoportbaeső mai közlekedési akadályokat a következő nehézségek okozzák:

Több állam között a közvetlen lebonnyolítás még mindig lehetetlen direkt átmeneti baccákkal és a fuvardíjaknak átszámítása körüli nehézségek a valutaris differenciák miatt, a határátmeneteknek rendezetlen vasut-technikai állapotai és a vámolási nehézségek. Az olasz és osztrák delegátusok praktikus tervezeteket terjesztettek a gyűlés elé. A tanács egyes alapvető kérdésekben már meg is egyezett.

Felismerve a tényt, hogy a zavarokat hatványozottan a vámolási bonyodalmak okozzák, ezt fogják mindenekelőtt egyszerűsíteni.

— A legutóbbi gyűlésen a nagyközönséget leginkább érdekítő kérdés, az utlevél és vízumügy került megtárgyalásra. Ezt a múlt évben Párisban folytatott tárgyalások határozatai szerint fogják elintézni. A második csoportbaeső vagonkérdést volt a legszűkebb megoldani. Azonban már egység jött létre a vagonok felosztásának kérdésében is.

— A portorosei konferenciának óriási maradna a jelentősége még akkor is, ha egyetlen sikeres egyezményhez sem vezetne. Mert legalább felszínre veti a zavarok okait, az államoknak egymással szembeni bizalmát, jóindulatát feltámasztja és így közelebb hozza egymáshoz.

A portorosei konferencia kitűzött anyagát céljainál és ezek jelentőségénél fogva tulajdonképpen a népszövetség konferenciáin kellett volna tárgyalni. Így jogosan is tekinthetjük annak kiegészítőjéül és a már elért eredményeit harmonikus összefüggésbe kell hozni a békekonferenciák eredményeivel.

— **Zürichi tőzsdényítés.** Nov. 22-én, Bukarest hányzik. Berlin 190, Newyork 532 Milanó 2190, Prága 560, Budapest 55, Zágráb 170, Varsó 17, Bécs 18, osztr. kor. 12.

— **A lei jegyzésének türelése a párisi tőzsdén — tévedés volt.** Titulescu pénzügyminiszter az „Oeuvre”-nak adott interjúban kijelentette, hogy a lei jegyzésének beszüntetése a párisi tőzsdén tévedés volt és ellentétben állott a megállapodásokkal, melyeket a párisi bankárokkal kötött. A megegyezős értelmében a lei továbbra is jegyzik a párisi tőzsdén, mindaddig, míg végleges döntés nem történik a pénzügyi átalakítás kérdésében.

Elhalasztják határidejét. Bukarestben megbízható forrás szerint az adóvallomások határidejét meg fogják elhalasztani.

— **A Szimplon csomagokat Bukarestbe szállított csomagokat.** A vámok fígargatói szerint a Szimplon vasútvonalon szállított csomagokat Bukarestben a kérését akarják kiküldetni a vámolások miatt. A szimplon csomagok a kérését akarják kiküldetni a vámolások miatt. A szimplon csomagok a kérését akarják kiküldetni a vámolások miatt.

Prága, november 22-én. Brüsszel 1853, Stockholm 12885, London 10329, Zürich 5094-90, Madrid 279-70, Budapest 2907.

— **Brüsszel.** 1853, Stockholm 12885, London 10329, Zürich 5094-90, Madrid 279-70, Budapest 2907.

— **Amsterdam.** 1853, Stockholm 12885, London 10329, Zürich 5094-90, Madrid 279-70, Budapest 2907.

— **Budapest, nov. 22.** 1853, Stockholm 12885, London 10329, Zürich 5094-90, Madrid 279-70, Budapest 2907.

— **London.** 10329, Zürich 5094-90, Madrid 279-70, Budapest 2907.

— **Stockholm.** 12885, London 10329, Zürich 5094-90, Madrid 279-70, Budapest 2907.

— **Zürich.** 5094-90, Madrid 279-70, Budapest 2907.

— **Budapest, nov. 22.** 1853, Stockholm 12885, London 10329, Zürich 5094-90, Madrid 279-70, Budapest 2907.

— **Amsterdam.** 1853, Stockholm 12885, London 10329, Zürich 5094-90, Madrid 279-70, Budapest 2907.

— **Brüsszel.** 1853, Stockholm 12885, London 10329, Zürich 5094-90, Madrid 279-70, Budapest 2907.

— **Prága.** 560, Budapest 55, Zágráb 170, Varsó 17, Bécs 18, osztr. kor. 12.

— **Bukarest.** hányzik. Berlin 190, Newyork 532 Milanó 2190, Prága 560, Budapest 55, Zágráb 170, Varsó 17, Bécs 18, osztr. kor. 12.

— **Zürich.** 5094-90, Madrid 279-70, Budapest 2907.

— **Amsterdam.** 1853, Stockholm 12885, London 10329, Zürich 5094-90, Madrid 279-70, Budapest 2907.

— **Brüsszel.** 1853, Stockholm 12885, London 10329, Zürich 5094-90, Madrid 279-70, Budapest 2907.

— **Prága.** 560, Budapest 55, Zágráb 170, Varsó 17, Bécs 18, osztr. kor. 12.

ASAG

szportkérdés

ia jelentősége
 as miniszteri ta-
 selője a potorosei
 n érdekesen nyi-
 rtkérdésről. Nyi-
 zeket mondja:
 transzportforgalom
 a közép-európai
 litásának kulcsát,
 a olyan általános,
 etei között politi-
 lmen kívül helyá-
 utódállamok nem-
 falmi. A csehszlo-
 égesebb hajlatoz-
 sutforgalon javítá-
 ezui és a portosei
 kait örömmel üd-
 az első gyűlésen
 a ennek, azzal a
 gy ennek a meg-
 ek kell lennie és
 onarchia területére

mon kívül szoro-
 atkozó feladat két

ternacionális sze-
 ályainak mielőbbi

orgalomban, kocaj
 ocsikijavítás, ma-

emben már kifej-
 ó mai közlekedési
 nézségek okozák:
 özvetlen lebonyo-
 direkt átmeneti
 k átzámitása kö-
 differenciák miatt,
 etlen vasut-techni-
 nehézségek. Az
 praktikus terve-
 és élő. A tanács
 en már meg is

hogy a zavarokat
 ponyodalmak okoz-
 tt egyszerűsíteni.
 sen a nagyközön-
 rds, az utlevél és
 lásra. Ezt a mult
 yalások határozatai
 második csoportba
 legszéhezbb meg-
 ység jött létre a
 sében is.
 ferenciának óriási
 ég akkor is, ha
 yhez sem vezetne.
 i a zavarok okait,
 zembeni bizalmát,
 gy közelbb hozza

ta kifizőtt anyagát
 enél fogva tulajdon-
 nferenciáin kellett
 an is tekinthetjük
 r elért eredményeit
 kell hozni a béke-

ttás. Nov. 22-én,
 90, Newyork 532
 udapest 55, Zágráb
 tr. kor. 12.
 történe a párisi
 Titulescu pénzügy-
 adoit interjuban
 zésének beszűntet-
 és volt és ellentét-
 okkal, melyeket a
 megagyezés értel-
 s jegyzik a párisi
 gleges döntés nem
 érdésében.

Elhalasztják az adóvallomások
 átérdejét. Bukarestből táviratozzák: Tel-
 esen megbízható forrásból nyert értesülés
 erint az adóvallomások beadásának december
 i határidejét meg fogják hosszabbítani.

A Szimplon expresszom szállított
 esomagokat Bukarestben vámolják el.
 amok főigazgatósága rendeletet adott ki,
 mely szerint a Szimplon expresszel Romániába
 szállított esomagokat ezután nem Temesváron,
 hanem Bukarestben kell elvámolni. Ezáltal art
 kését akarják kiküszöbölni, amely a temes-
 vári elvámolások következtében állott elő.
 Esont az erdélyi kereskedőkre ez a rendel-
 és hátrányos, mert az árut előbb is kell
 vámní Bukarestbe és az elvámolás után onnan
 ární vis za Erdély más városaiba.

Váltópiac:
 Prága, november 22. Lei 57-50, dinár 116-76,
 korona 85-60, leva 51-25, svájci frank 1772-80,
 korona 1853-50, dán korona 1793-
 2113, lira 388-
 377-50, dollár 83-50, osztr. kor. 125-
 333, belga frank ---, lengyel marka 265-
 1022-50.

Berlin, nov. 22. Bukarest 206(7), Amsterdam
 ---, Brüsszel ---, Kristiania 3848-15, Kopenhága
 ---, Stokholm 6033-85, Helsingfors ---, Róma
 ---, London 10939, Newyork 270-47, Páris 1958-
 ---, Moszkva 5094-90, Madrid ---, Bécs 943-
 ---, Prága 2970, Budapest 2907.

Zürich, nov. 22. Bukarest ---, Berlin 1874/2,
 Amsterdam ---, Newyork 531-
 ---, London 2130-
 ---, Miláno 2210-
 ---, Brüsszel ---, Kopon-
 ---, Stokholm ---, Kristiania ---, Madrid
 ---, Prága 580-
 ---, Budapes 57-50, Zágráb 170-
 ---, Moszkva ---, Varsó ---, Bécs 18-
 ---, osztr. leb.

Budapest, nov. 22. Lei 800 ---, napoleón 2910-
 ---, font sterling 3625 ---, leva ---, dollár
 ---, francia frank 6500 ---, marka 82-
 ---, lira 3700 ---, osztr. kor. 1587-50 ---, rubel
 ---, szokol 901 ---, svájci frank ---, dinár
 ---, lengyel marka 28-

Uj héber nyomda és kiadóvállalat Kolozsvárt!

Az 1863. évben alapított hírneves
Kaufmann Ábrahám és Fia
 cég Máramarosszigetről
 Kolozsvárra helyezvén át
 üzemet, itt **uj héber**
nyomda és kiadóvállalatot
 létesített, melynél
 az „UJ KELET” kiadó-
 hivatala által is minden-
 nemű héber művek,
 folyóiratok, újságok
 előállítását, valamint
 írnokművek, bibliák,
 falműkönyvek, hé-
 ber iskolai könyvek
 szállítása megrendelhető

עם ועדען פאן אבוני
 פירמא סידורים, הומישים,
 חוקים נ"ך אונד אללערלי
 נאשטונגען דער גמרה
 הערגעשמעללט.
 דאס דרוקקען פאן ספרים
 קאנן אונד ברעפערן נע
 שמעללט ועדען.

Nov. 22-én,
 Newyork 532
 Budapest 55, Zágráb
 kor. 12.
 történe a párisi
 Titulescu pénzügy-
 adoit interjuban
 zésének beszűntet-
 és volt és ellentét-
 okkal, melyeket a
 megagyezés értel-
 s jegyzik a párisi
 gleges döntés nem
 érdésében.

SZÍNHÁZ

MAGYAR SZÍNHÁZ
 Szerda: Offenbach. (Operettújdonosság, 7-edszer. Rendes helyárrakkal, Napibérlet 52. szám D.)
 Csütörtök: Bohémélet. (Operahelyárrakkal. Operabérlet 9. szám.)
 Péntek: Névtelen asszony. (Bérlet 53. sz.)
 Szombat d. u. 3 fél órákor: A kiket felvet a pénz. (Negyedik ifjúsági előadás, igen olcsó helyárrakkal. Előadó tanár: Dr. Kiss Ernő.)
 Szombat este 6 órákor: Othello. (4-edszer. Operahelyárrakkal. Napibérlet 54. sz. B.)
 Vasárnap d. u. 3 fél órákor: Gül Baba. (74-edszer. Olcsó helyárrakkal.)
 Vasárnap este 6 órákor: Sulamith. (Uj szereposztással. Napibérlet 55. szám C.)
 Hétfő: Offenbach. (Operettújdonosság, 8-adszor. Rendes helyárrakkal. Általános bérlet-azúnelben.)
 Kedd: Mignon. (R. Lorbeer Hona föllépésével. Operahelyárrakkal. Operabérlet 10. sz.)
 A műsorra tűzött előadások jegyei előre megvásárolhatók a színház pénztáránál.

Színházi Iroda hírei:
 Mikszáth Kálmán három komédiájából, amelyeket Hevesi Sándor dr. alkalmazott szívre, szorgalmasan folynak a próbák. Csupa ragyogás és derű ez a három darab. Szírványgyűjtő cím alatt fogják őket bemutatni a jövő hét szerdáján. A színház legjobbjai játszanak az új darabban. A három komédia alcímei: Tavaszí rógyék, Frivol akta és Gízsis. Bálbe veit bort. Eddig hat zsűfölt nézőtér hangos tejszönyívánítása avatta hosszú évek legszenzációsabb sikerévé az Offenbachot. Három operaelőadást hirdet egy hét alatt a magyar színház műsora: Csütörtökön Puccini Bohéméletét adják, szombaton az Othello-t és kedden az évad n először fog föllépni R. Lorbeer Hona a Mignon címszerepében. Nagy az érdeklődés a Magyar Színház pénteki előadása iránt. Hosszabb pihe- nés után újra előadják Bisson Névtelen asszonyát, a címszerepben Poór Lillivel.

ROMÁN OPERA

Szerda: Faust. [Madame Seinescu Caliope vendégszereplésével és Sterian-Mandyval a Mephistó szerepében.]
 A mezzók műsora: Egyetem-mozgóban Szerda, csütörtök a téli évad egyik legnagyobb attrakciója, A milliárdos nyomor, az amerikai Pathé-gyar szenzációs erkölcsdrámája, Julie Lipmann világhírű regénye, a Hoodlum után. Péntek, szombat, vasárnap fantasztikus amerikai dráma, A halálarcu ember, az Atlantic újdonága. Egy halálfejtű szörnyisztűtől életének drámája. Főszerepekben Ernst Bath, Grete Volkmar. Apolló-mozgóban: Szerda, csütörtök, a Dorian film-vállalat kacagató filmkomédiája, A csodababa. Cím- szerepben az Osztrigakura vigjátékából köziemert és kedvelt Osvalda Ossi. Péntek, szombat ugyancsak Dorin-renek. Strinberg nagyírti regénye filmen, Hemső szigete. A rejtélyos távoli északi világ egyszerű, de végtelenül megható drámája. Vasárnaptól a két keresztrefeszített, főszerepben Italia Almiranto Manzini. Csoda- szep szerelmi dráma. — Uránia mozgóban: Szerda, csütörtök, az Ufa-gyar nagyszerű fólvételé, Esményi feleség, társadalmi dráma. Egy tőkéletes asszony színes vonásokkal megalkotott képe. Péntek, szombat, vasárnap. Gaston büno, dráma.

Főszerekesztő: DR. FISCHER JOZSEF
 Felelős szerkesztő: MARTON ERNŐ
 Kiadó: KADIMA kiadóvállalat részv. t.
 Szerkesztőség: Calea Reg. Ferdinand [voit Poroc Jászai-ut] 45.
 Kiadóhivatal: Szentlélek-utca 1/2.
 Előkiadó-
 hivatal: Nagyvárad, Deák Ferenc-u. 3.
 Arad, Str. Alexandri 1.
 Szatmár, Bathányi-utca 24. sz.

A kiadóhivatal közleménye: Tisz-
 telettel kérjük helyi és vidéki t. elő-
 íretűinket, hogy a lap késedelmes kéz-
 besítését kiadóhivatalunknál jelent-
 sék be, hogy a gyors és pontos kéz-
 besítés iránt lntézkedhessünk.

Ujrafencsorozás!
PÉCHY ÉS TÁRSA
 MODERN ÜVEGCSISZELŐ és TÜKÖRÁRUGYÁR.
 Üzemét ORADEA-MARÉ (Nagyvárad) Str. Saguna (Kapucinus-u) 20 sz. megkezdte
 Minden méretű és minőségű tükrök, buterüvegek olcsó árakon meg
 rendelhetőz.
 KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT!

**Függőlámpák,
 falilámpák és
 mindentéle vilá-
 gítási cikkek.**
**Préselt
 üveg áruk**
 ornament tábla,
 ablaktapasz
 valamint
 kristályfehér,
 csiszolt és festett
 üveg áruk és por-
 cellán áruk raktá-
 ron vannak.
 Kérjen árajánlatot
 Hemlős
 Testvérektől
 Oradea-Mare
 Nagyvárad

Előfizetési ár: havonként ... 30 lei
 Egyes szem áru helyben, vidéken és postaudvarokon 1-50 L
 hirdetésekot méltótercs díjszabás szorint vessz
 fel a kiadóhivatal.

Nagymennyiségű lámpák, cseh
 táblaüveg, karlsbadi porcellán és
 Dittmár-féle lámpák érkezett.

DEUTSCH K. I.

Üveg és porcellán nagykereskedés r. t.
Oradea-Mare — Nagyvárad,
 Str. Nicolae Jorga (voit Zöldfa-utca) 4.
 Telefon 71 1239
 Pontos és szolid kiszolgálás

Feltűnő olcsó áruk!

Most érkezett nagy mennyiség-
 ben békebeli minőségű prima
flor- és muszlin-harisnya
 dívat színekben.
 Gyermek-harisnya, prima flor,
 minden nagyságban.
 Nagy választék női selyem-
 gypju kabát- és átkötés-
 bluzekben 1197

BLATT

KÖTÖTT SZÖVÖTT ÁRUHÁZA
 CLUJ, FÖTÉR 13. SZÁM

Finntükrök gyártása!
PÉCHY ÉS TÁRSA
 MODERN ÜVEGCSISZELŐ és TÜKÖRÁRUGYÁR.
 Üzemét ORADEA-MARÉ (Nagyvárad) Str. Saguna (Kapucinus-u) 20 sz. megkezdte
 Minden méretű és minőségű tükrök, buterüvegek olcsó árakon meg
 rendelhetőz.
 KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT!

APROGHIRDETÉSEK

Egy sor ára 1 lel. Vastagabb betűvel 2 lel.
Legkisebb apróhirdetés ára 10 lel.

Szakképzett pincemester, aki a borkezelés minden ágában, valamint a palackozásban teljes jártassággal bír, azonnali belépésre kerestetik. — Ajánlatok referenciák megjelölésével Kelet hírlap-irodába Arad. — Strada Alexandri 1. intézendők.

Fiatal fűszeresség felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Kereskedelmi végzettséggel rendelkező fiatalember, — ki a német nyelvet is tökéletesen bírja nevelőnek vagy instructor-nak ajánlkozik vidékre, gyermekek mellé. **מורה** és **מורה** tanítását is vállalja. Cím a kiadóban.

Szobákat keresünk — megfelelő díjazás mellett december 4-től 8-ig a konferenciára érkező vendégek számára. Bejelentéseket 26-ig kérünk a kiadóhivatalba.

Uj könyv- és papírkereskedésbe üzletvezetésre is alkalmas segéd keresetlik. Ajánlatokat „Sortimenter” jellegre a kiadóhivatal továbbítja.

Alkalmi nyomdavezető! 12-es gyorsajtó, 0-ás amerikai, kereskes vágógép, 1 perforáló gép, 8 regál, 1000 kg. betű és többféle butorárabok — eladók. Azonnal átvehető. Cím a kiadóhivatalban.

Intelligente auswärtis Jüdin sucht Stelle als Hausfrau, zu kränklicher Dame oder zu Kinder per 1. XII. auch als Wirtin. Gefällige Anträge erbeten Sasel bei Krausz, Bocskai-u. 5.

Dr. PAUL JÁNOS orvos
rendel: délelőtt 11—1-ig és délután 3—7-ig
Str. Eminescu (Fadrusz János-u.) 8.
Hivatalnokok és családtagaik részére
30% árcedeményt adunk.

„Glória”
kötött, szövött és rövid-
áru nagykereskedése.
Cégtulajdonos:
IMRE LAJOS
Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 30.
(Széki palota)

KRISTÁLY
Fest, tisztít. TELEFON
500, 11-21

וויר נעוכט אין ברוך
אדער יונגער אלמן ריש
אנד נוסטר בעל תפילה
דער נעיינט אדם צו
היראמען איינען שאך
מערס נוס דירליכע ער
צאנעט מאכטער אום דען
מאסען צו בעוטצען
דער מאסאלך 1500
מרוגט אשערט אן ריכ
מען אן דער רעדאקטור
אונטער היראם היראם
Uj Kelet היראם היראם

Massaget elvállal or-
vostanhallgatónó. Cím a
kiadóhivatalban. 2692-I

26-es fúcipló, jó
férfiúha kis termetre, el-
adó. Értekezhetni délután
3—6-ig az Uj Kelet szer-
kesztőségében.

Szépírást fiatalember
ki a faszakmában némi
jártassággal bír, irodai —
esetleg pénzbeszédői állást
keres. — Leveleket „Meg-
bizható” jellegre a kiadó-
hivatalba kér.

Zongorák:

rövid keresztúros, —
pianinók, perzsasző-
nyegek, antik butorok
és porcellánok utányo-
san kerülnek eladásra

Sternberg rögtön-
reszkedő
ORADEA-MARE, STR. LÁSZLÓ-TÉR 2

A világhírű

Merpel Kézfimozító
Merpel szappan
Merpel főbészappan
Merpel hintőpor

kapható kicsiny-
ben és nagyban
Róza nagydrogeriában
Cluj—Kolozsvár, Piata Unirii 26
Mátyás tér. 647 — 1926

Női
gyermekszüeterek, kesztyűk,

női, férfi és gyermek
harisnyák

öröklési választékban kaphatók

IMRE LAJOS,

kötött áru üzletében

Calen Regele Ferdinand és Szép-u. sarok

VASPOR

ternyes 1 láda 500 db. tartalommal
LEH 75—

LÉB FIVÉREKNÉL CLUJ

Piata M. Viteazul 8. — Telefon 471.

„Malissát” kérien, ha finom
cukorkát akar!

Üzletáthelyezés!

Hochteill Ignác bőrkereskedését
áthelyezte Piata M. Vit. (Széche-
nyi-tér) 13. alá. Wertheimer-ház

Csak egy ut vezet az erőből, egyszemélyen
a páratlan határon

HIGIEA COSBORSZESZ

Kapható mindenütt!

Gyártja: „HIGIEA” Kosmetikai és Vegyszeti Gyár
1925 CLUJ — KOLOZSVAR

Minden házban fontos!

Az egészség érdekében nélkülözhetetlen a
párnatell-, valta-, lószór- és gyapju-
tisztítás, melyet gézerőre és vegyítisztitásra
berendezett műhelyekben
gyorsan és pontosan vállalok
Raktáron tartok kősz párnákat és tollat
Méréselt árak! — Szolid kiszolgálás!
Stern Salamon Bocskay-utca 9

Szőrme bundákban — és különféle
szőrmékben nagy választék

Megrendelés, átalakítás
és festést minden me-
nyiségben — vállalunk

S. EISENSTÄDTER & Co.
szücs, — szőrmearuháza
Cal. Viet. (v. Kossuth L.-u.) 2. Tel. 1-49

Rum- és likörgyárosok figyelmebe

Eredeti

angol rumesszencia

valamint az összes egyéb fajtájú
essenciák versenyen kívüli minőségben kaphatók
Levélbéli megrendelések
gyorsan és pontosan eszközöltnék

„Continental” essencia gyár, Kolozsvár, Óvár

Jön a tél! Legfinomabb Jön a tél!

rum- és likőresszenciák

minden háztartásban nélkülözhetetle-
nek. Különösen ajánljuk páratlanul

finom és zamatos

rum esszenciánkat

BÜRGER ALBERT vegyészeti gyára
Targul-Mures — Marosvásárhely

Megérkez-
tek a
1924

„HERCULES”
cipőáruházba Str. Reg. Ferd. 5
nagy választékban női- és férfi cipők

FRÄNDEL EMÁNUEL és KLEIN SÁMUEL

1196 kéziműru nagykereskedése
Cluj, Piata Vit. Mihailu (v. Széche-tér) 34 Dick-ház

A Temesvári Gyapjuipar Rt.

Kolozsvári Hőközlőtelepben:

Gal. Viktoriel (Kossuth Lajos u.) 24

eredeti gyári áron kaphatók:

ferfi- és női gyapjuszövetek

En-gros és en-detail!

HARISNYAÁRUK EN-GROS!

Háboru előtti minőségű
fekete és sárga

Bőrszirt

szállítunk 20-as csomagolásban

BÜRGER ALBERT vegyészeti gyára
Targul-Mures — Marosvásárhely

Figyelem!

A napokban jelenik meg
Feuerstein Kálmán új könyve:

A zsidó kérdés és annak megoldása
a clonizmus

Szilágyi Eleonora R.-T.

Ajánlja: likör, rum különbözőségeit. Elsőrendű
pezsgett és borait. 1210 Szász nagyraktár

HASZON

Sincoe, a n
hán; hét elöt Lo
Georgéal tanár t.
talos jellegű, a
miniszterelnök
iparost, vendég
keretet adott a
ekkor feltékeny
London felé. Ez
enyiség fokozodo
thenau és Rathen
elnöke szintén a
utazott. Rathenau
magánjellegű ad
állásban levő poli
Az ő látogatása t
épen a jövőtete
angol premiért, a
hivatalos világ is
ország protektor
ban esedékes jóvá
Nemetsország nem
barátságát és Ang
nyirja be, hogy az
szervez. A felsős
komány Lengyelor
érdekek védeimér
azonban nem érz
a diplomáciában
is helye. A józan
gazdaságilag talp
különösen hangzik
kurrens ipari állam
a gazdasági esődt
vasiparban egytel
és konszolidáltabb
nek látezik ez az
zetlenség, hanem
dek, hogy Nemét
gyárai dolgozzanak
a föld kincseit.

Az a gazd
pillanatnyi konj
dasági élet nagy
viszonyokat, jó u
fokozott fogyaszt
az egész világon
gazdaságilag nem
egyetlen dezorga
Az argo, vagy a
svájci gazdasági
addig, míg a n
Ez az angol gaz
szempontja. De
amely közvetlen
ez az, hogy a ro
kal veszedelmese
ségilag és pénzü
szág. Mert a val
metország potom
cikkeivel a világ
lár és a drága fo
márkával. Mert a
nek mellett áll,
a hajósát berak
alkalmazottat, a
fonttal kell fizet
litott ipari cikke
német olcsón kir
tehat vagy tulpro
árakat lenyomja.
az angol termel
gyárak gépeit, a
Akár az egyik,